

ՄԵՐ ԹԵՄԵՐԷՆ

ԻՐԱՔԻ ԹԵՄԷՆ

Պաղատաւէն զրկուած թղթակցութենէ մը կը տեղեկանանք որ Իրաքի Հայոց Առաջնորդ Դերշ. Տ. Զգօն Եպիսկոպոս, ի Ս. Էջմիածին եպիսկոպոսանալէ յետոյ, իր թեմը վերադարձի ճամբուն վրայ, հանգրւած է նաև Իսթանպուլ՝ ուր տասն օրեր հիւրը եղած է Ամեն. Տ. Գարեգին Պատրիարքին: Անդ պատարագած ու քարոզած է: Այցելած է նաև Ս. Սալ. Գալսեփանքը, Գալֆայիան ու Գարակէօզեան Սրբանոցները և խօսած է ազգային այս հաստատութեանց աշակերտութեան: Այս կապակցութեամբ հետեւելու շահեկան տեղեկութիւնները կը տրուին Պոլսոյ ազգային կեանքի մասին և Տ. Զգօն Եպս. ի գործունէութեան շուրջ Իրաքի մէջ: — Պոլսոյ մէջ կան 33 գործօն եկեղեցիներ: Ամենքն ալ շէն են և բարեկարգ: Սէրն ու խաղաղութիւնը համատարած են: Եկեղեցիներու և բարեսիրական հաստատութեանց հանդէպ գուրգուրանք կայ: Գարեգին Սրբազան Պատրիարքը թէ և Ֆիզիքապէս փոքր ինչ անհանգիստ էր, բայց միտքով ժիր է և բոլոր զգայարանքներովը սուր: Ընդհանուրին սէրն ու յարգանքը կը վայելէ: Իր վարչական և թաղական կազմերը ընտիր են. աւագանին ալ վստահութիւն և բարեացակամութիւն կը ցուցնէ: Ընդհանուր պատկերը միթիարական է: Դրպրեփանքը ունի 112 սաներ, երկու Սաղիմական վարդապետներու անմիջական հսկողութեան ներքեւ:

Դերշ. Տ. Զգօն Եպս. Նոյեմբեր 29 ին առաւօտ կանուխ Պաղատաւ հասաւ: Նոյեմբեր 30 ին պատարագեց և քարոզեց բնական ունենալով «Եկայք շինեսցուք սուրբ զխորանն լուսոյ»: Յաւարտ Ս. Պատարագի դահլիճին մէջ ընդունելութիւն եղաւ: Մայր Հայրենիքի և Մայր Աթոռին վերելքի մասին Զգօն Սրբազանի տուած վկայութեամբ ժողովուրդը խանդավառուեցաւ: Նոյնպէս եղաւ յաջորդ Կիրակին: Այցելուներու, հետաքրքիրներու և շնորհաւորողներու շարքը անհատնում է Առաջնորդարան: Թեմական

Պորհուրդին (Քաղաքական Ժողով) զիրքն ու գործունէութիւնը գնահատելի է: Վերադարձին, յիսուն տինարի նուէր մը ըրին իրենց նոր եպիսկոպոսացած Առաջնորդին որ մատանի մը առնէ: Գալէն առաջ Առաջնորդարանի գրասենեակին կահկարասիները ամբողջութեամբ նորոգած էին: Ընթացիկ գործերը աւելի կանոնաւոր կ'ընթանան: Նոր Ատենապետը՝ Դուկա. Վարդան Ալէքսանդրեան, Եւրոպայէն վերադարձած է, և շատ ժիր ու շրջահայեաց գործունէութեան լծուած է, Ատենադպիր Տիար Գալուստ Սիւրմէնեանին և Ժողովին լրութեանը հետ:

Տ. Զգօն Եպս. Թեմական Պորհուրդի Պատ. Դիւանին հետ, Էջմիածնէ վերադարձին առիթով, պաշտօնապէս այցելեց արուարձաններէն Արէլիսի Ազգ. Արեւմտեան վարժարանը, որ ունի 125 երկսեռ աշակերտ և ամբողջութեամբ ի նորոյ վերանորոգուած ու կահաւորուած է արդէն: Այցելեց նաև Նորաշէնի Ազգ. Արեւելեան վարժարանը, որ ունի 250 երկսեռ աշակերտ: Երկու վարժարաններուն մէջ տեղի ունեցան պատշաճ ընդունելութիւն և հանդէս:

Տ. Զգօն Եպս. Թեմական այցելութիւն տուաւ Մուսուլ (Դեկտ. 13-17) և Քէրքուկ (Դեկտ. 26-28): Կայաններուն մէջ բազմութեամբ զիմաւորուեցաւ, եկեղեցիները «Հրաշափառ» ու մուտք գործեց, Վեհ. Հայրապետի օրհնութիւնը տուաւ, Էջմիածնի և Հայրենիքի յառաջդիմութեան նկարագրութեամբ սփոփանք և ոգևորութիւն ծայր տուաւ ամէնքի մէջ:

Մուսուլի Ազգային վարժարանը այս տարի ծեփուած և ամբողջութեամբ նոր կահկարասիներով ճոխացած է շնորհիւ Կիւլպէնեան Հիմնարկութեան Խնամակալութեան միջոցաւ ընծայուած նպաստին: Այս, ուսուցչաց ոռճիկներուն բարձրացումը և երեք հարիւր երկսեռ ուսանողներուն ոգևորութիւնը մեծապէս գոհացուցիչ են:

Աւրախալի է նաև այն իրողութիւնը որ Տ. Զգօն Սրբազանի թելադրութեամբ և Քաղականութեան ժիր Ատենապետ՝ Դուկա. Մովսէս Տէր Բակոբեանի թափած քանքերով, Իրաքի նոր կառավարութիւնը վարժարանով մը օժտած է քրտախօս երեսուն զուտ հայ ընտանիքներու զիւղը՝ Ավգորիկ, զոր Զախոյի, Հափրէզքի և շրջակայ հայա-

ՊԱՇՏՏՈՆԱԿԱՆ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Դեկտեմբեր ամսոյ վերջերը, թէ՛ կարգ մը ռատիո-կայաններէն եւ թէ՛ հայ եւ օտար ինչ ինչ թերթերու մէջ, լրատուութիւններ երեւցան «Երուսաղէմի Հայոց Պատրիարքութեան նպիսկոպոսներէն մէկը եւ վեց վարդապետներ» Յորդանանու երկրէն տարագրելու մասին: Լուրերը առնուած էին յայտնապէս պղտոր աղբիւրներէ: — Այս մասին իրականութիւնը հետեւեալն է. — Կառավարական ոչ մէկ հրահանգ տրուած է Միաբանութեանս ռեւէ անդամ մը երկրէն արտորելու մասին: Միայն թէ Յորդանանու երկրին մէջ տիրող օրէնքի մը համաձայն, օտարահպատակներուն բնակութեան արտօնագիրը (իքամէն) կը նորոգուի տարուէ տարի, մէկ տարուան համար միայն: Այս տարի երբ Միաբանութեանս անդամ օտարահպատակ Հայերու, ըստ սովորականին, բնակութեան արտօնագիր խնդրուեցաւ, Քաղաքիս Կառավարիչէն նօթ մը եկաւ որ Ներքին Գործոց Նախարարը չի հաճիր վերանորոգել 1959 տարուան համար բնակութեան արտօնագիրը երեք օտարահպատակ Միաբան Հայերու միայն: Անոնք էին. Ամերիկեան քաղաքացիներ՝ Կերշ. Տ. Շնորհք եպս. եւ Հոգշ. Տ. Թորգոմ Վրդ., ու Լիբանանեան քաղաքացի Հոգշ. Տ. Վազգէն Վրդ.: Կերշ. Տ. Սուրէն Արքեպս., իբրեւ Ընդհ. Վարիչ Գործոց Ս. Աթոռոյ, դիմում կատարեց Ներքին Գործոց Նախարարին, խնդրելով որ վերոյիշեալ օտարահպատակ Միաբաններու երկիր մնալու արտօնութիւնը շնորհուի ըստ նախընթացի, ի նկատի ունենալով որ Երուսաղէմի Քրիստոնեայ Պատրիարքարանները միշտ իրենց մէջ ունեցած են օտարահպատակ անդամներ՝ որոնք իրենց կրօնական պարտականութեանց միայն նուիրուած են եւ հաւատարմօրէն, յարգած են երկրին օրէնքները: Ի պատասխան այս դիմումագրին Երուսաղէմի Վսեմ. Կառավարիչէն ստացուեցաւ 29 Դեկտ. 1958 թուակիր հետեւեալ նամակը.

«Ի հետեւողութիւն Ձեր խնդրագրին, ուղղուած Ն. Վսեմութիւն Ներքին Գործոց Նախարարին, որով կը խնդրէիք Տ. Շնորհք եպիսկոպոսի իքամէի նորոգութիւնը,

բնակ այլ գիւղերու կարգին, Առաջնորդ Սրբազանը պիտի այցելէ զարնան: — Մուսուլ, Առաջնորդ Սրբազանի այցելութեան զուգարկացեալ Քաղգէացոց նորընտիր պատրիարք Ամեն. Պաւլոս Եջիսի գահակալութեան հանգրիսութիւնը, որուն ներկայ գտնուեցաւ Արթ. Տ. Խորէն Քհյ. Գասապեանի և Իսրայէլ Փիլիկեանի հետ:

Դեկտ. 26-30ին, Քէրքիւկի Հայոց եկեղեցին, զպրօքը՝ 175 աշակերտներով և երիտասարդաց և տիկնանց կազմակերպութիւնները եռուզեռի մէջ են Արթ. Տ. Վարդան Քհյ. Առաքելեանի և Դոկտ. Տիգրան Աստարճեանի ընկերակցութեամբ, Տ. Զգօն Սրբազան այցելեց նորընտիր Միւթէսարըֆին՝ որ յաջորդ օրն իսկ փոխադարձեց այցելութիւնը և խօստացաւ հարկ եղածն ընել, որպէսզի մեր ազգային վարժարանի շինութեան համար, Կիւլպէնկեան Հիմնարկութեան կողմէ գնուած 7500 քռ. մէթր հողամասին թափուի փոխանցուի կատարուի անյապաղ:

Առաջնորդ Սրբազանը այցելեց նաև Միւլէյմանիէ: Տեղւոյն տասը առևտրական հայ ընտանիքներուն գլուխները ինքնաշարժերով դիմաւորութեան եկած էին մինչև

կէս ճամբան: Ի պատիւ Սրբազանին տրուած ճաշէն յետոյ իրենց տրուեցան խապրիկներ Ս. Էջմիածնէն:

Յունուար 10ին, Թեմական Խորհուրդի Ատենապետ Դոկտ. Վարդան Ալէքսանդրեանի, Պուշաքճեան երգիչ եղբարց, երաժիշտ Պր. Կարապետ Քիլմիշեանի ղեկավարած «Կոմիտաս» քառամասն խումբի հետ, ութ ինքնաշարժերով Տ. Զգօն եպս. այցելեց Հապպանիէ, ուր 60է աւելի հայ ընտանիքներ կան: Ունին մատուռ-ակումբ և զպրօք՝ 56 երկսեռ աշակերտներով, ինչպէս նաև Հայերէնի և կրօնի յատուկ ուսուցիչ մը: Կէս ճամբան, ազգայիները, տեղւոյն զինուորական, քաղաքային և կրօնական մեծամեծներուն հետ դիմաւորութեան եկած էին: Հապպանիոյ համար բացառիկ երևոյթ էր: «Հրաշափառ»ի միջոցին, Սրբազանը Հայերէն և Անգլերէն լեզուներով խօսեցաւ պատշաճը: Պատարագեց, քարոզեց, հաղորդեց և «Ջրօրհնէք»ով մխիթարեց և ոգևորեց տեղւոյն Հայութիւնը, որ իր կարգին, հաւաքական ճաշկերոյթով մը պատուեց ամէնքը:

Առաջնորդ Սրբազանը մօտ օրէն պիտի այցելէ նաև Պասրա: